

EMMA
HAMBERG

S láskou, Agneta

*S láskou,
Agneta*

© Emma Hamberg and Piratforlaget 2024
in agreement with Politiken Literary Agency

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Veronika Opatřilová, 2025
Cover © Adéla Korbělářová, 2025
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5692-6 (pdf)

EMMA HAMBERG

*S láskou,
Agneta*

přeložila Veronika Opatřilová

1

„Haló, haló, jen jsem ti chtěla dát vědět, že žijeme! Sedíme s tátou doma na verandě a je nám moc dobře. Sklenička sektu... mohl by ses trochu posunout, aby na mě Agneta viděla? Jo, však víš...“

Obrazovku zaplní mámina pusa, jen v horním rohu se třepe tátova nosní dírka. A teď se kamera natočila k zelenému křoví u sousedního domku. Máma nadšeně huláká a u toho se cpe slanou tyčinkou. Sůl jí zůstává na rtěnce a rtěnka se jí pak obtiskuje na zuby.

„Ann-Sofie s Lennartem si nechali udělat nový živý plot, mají na to chlápka z... odkud že to je? Litva? Ne, z Estonska! ÚŽASNĚ příjemný mladý muž, neumí ani slovo švédsky, ale jak ten jim ten živý plot ostříhal! Doslova ho těmi nůžkami *hladil*.“

Mobil se zatřese, zeleň zmizí a já se ocitnu zpátky v mámině dokořán otevřené puse plné slaných tyčinek. Přibližuje se sklenice sektu a tátovy nosní dírky vydechují, až se obrazovka zapaří.

„Teď bude se živým plotem pomáhat nám. Jak se to jen jmenuje? Anus...? Nebo to byla jiná část těla?“

„Jaanus, zlatíčko, Jaanus. Jaanus nemluví vůbec švédsky, ale je skvělý. To se pozná, Agneto. To se pozná.“

Máma ztiší hlas, teď se chystá říct něco důvěrného.

„Jaanus znamená Bůh je milostivý, říkala Ann-Sofie. To na našeho Jaanuse sedí. Nemá to lehké, živí všechny svoje děti. Kolik říkala, že jich doma v Estonsku má?“

A někdy v tu chvíli přestanu poslouchat. Mí rodiče dál zapáleně vyprávějí o Jaanusově osobním životě a taky něco o nabíjecí stanici pro elektrická auta, o kterou se Lennart velice zasazuje. Nikdy nevolají, aby zjistili, jestli žiju já. Kdyby se mě ale zeptali, odpověděla bych (potom, co bych se vzpomatovala ze šoku) zhruba nějak takhle:

„Milá maminko a milý tatínku, to jsem ráda, že se ptáte! Ani netušíte, jak naplno teď žiju. Myslím, že jsem nikdy nežila tak naplno jako teď. Jako bych prožívala všechno neprožité. Co říkáte? Jak se to projevuje? Mám nejlepšího kamaráda. Einara, však víte. Taký mám další kamarády. Jo, slyšeli jste dobře – mám celou partu! Kdybych žila v Sollen-tuně, jezdila bych s touhle partou do hor, slavili bychom spolu slunovrat a navštívili společně Benidorm, kde bychom hráli golf. Tyhle příklady uvádím jen proto, abyste pochopili, co znamená slovo ‚parta‘, jinak nemají nic společného ani s golfem, ani se slunovratem, natož pak s horami. Jmenují se Bonnibelle, Henri, Colette, Paul a Fabien. Moji přátelé. Moje parta. Když se nad tím zamyslím, proč je každá písnička, film a báseň jen o romantické lásce? Proč nepojednává každý muzikál o přátelství? Jen si představte muzikálové herce, kteří by na pódiu ve finální scéně tančili s balónky a sněhovými vločkami snášejícími se na zem, a to jen proto, že konečně potkali toho pravého přítele! Měli byste vidět, co se mnou mí přátelé udělali. Co říkáš, mami? Chceš mě vidět? Počkej, otočím kameru... tady jsem! Že mám ale pěkné šaty? Koupila jsem je na trhu v Arles. Jsou krátké, já vím, ale Einar tvrdí, že bych měla ukázat všechno, co mám.

Dvě nohy jsou přece super věc. Ne všichni mají dvě nohy. A ne všichni, co dvě nohy mají, s nimi mohou hýbat, jak se jim zachce. Já se svýma můžu dokonce tančit! S Einarem tančíme skoro každý večer. Tady doma nebo v pátek večer dole na náměstí. Co? Ne, ne, nebydlím na zámku, to, co za mnou vidíte, je bývalý klášter. Mám vlastní věž, kde spím, s výhledem do všech světových stran, a moje sousedka je šikmá kostelní věž. Zvoní si, kdy se jí zachce, což mi vyhovuje. A měli byste vidět zahradu, teď když začíná léto, je to, jako by se dostala do puberty. Prsa, nos a nohy nepřestávají růst, všude je plno chlupů, hormonů a všechno najednou raší, no asi chápete, kam mířím. Buch – meruňky, buch – fíky, buch – třešně, růže – buch, bum, v plném květu! Taky by se nám tu hodil takový Jaanus.“

„Agneto, jsi tam?!“

Máma klepe na obrazovku a přitom mluví na otce.

„Zasekl se obraz nebo jak se to říká? Nepohybuje se. Zkontroluj internetové připojení.“

K obrazovce se přiblíží mámin červený nos, rozzuřeně si odfrkuje a já jim oběma zamávám.

„Nezasekla jsem se, jsem tady. Ahoj!“

Máma se rozzáří.

„Právě jsem říkala, že... Ale už jde!“

Kamera se trochu otřeše, několikrát se otočí a já vidím mužské pracovní kalhoty.

„TERE JAANUS? TERE!“ volá matka přehnaně zřetelně.

Mně přitom důvěrně zašeptá:

„Tere znamená estonsky nazdar, Agneto.“

Znovu zvýší hlas, jako nějaké hysterické dítě, co si hraje s ovládáním hlasitosti.

„*This is Jaanus! He will talk garden with táta now, so we say goodbye.*“ Loučí se se mnou, protože táta se chystá

probrat s ním zahradu. „*Jaanus, would you like a cava? It is bubbles in the wine, you see...*“ Slyším ji vysvětlovat, že ve víně jsou bublinky, a pak cvak.

Jsou pryč. Máma, táta i Jaanus. Odložím Einarův mobil na flekatý mramorový stůl.

Mobil dostal Einar od Paula, aby spolu mohli vést videohovory. Což dělají, i když Einarův mozek moc nechápe, co se děje. Je Paul tady, nebo tam, nebo jen v jeho fantazii? Je tohle demence, nebo jen facetime? Někdy je těžké to pochopit i pro úplně zdravého člověka. Ale hlavně volají moji rodiče, aby mi povyprávěli o nové nabíjecí stanici sousedů, jak zběsile napínavé to bylo na bridži, nebo prostě volají jen proto, aby potvrdili, že žijí, a ukázali mi ostříhaný živý plot od sousedů. Co kdyby se místo toho zeptali na moji zahradu? To bych jim ukázala to, co právě vidím. Slunce zapadá. Doslova hoří mezi ovocnými stromy vzadu u klášterní zdi. Nebe je docela růžové. Sedím na jednom z rozviklaných křesel na zadním dvorku kláštera a pozoruju zahradu. Ne, nejsem žádný Jaanus plný energie, ale jsem Agneta plná lásky. Láska neseká trávu. Láska dělá z trávníků louky. Ani netuším, jak se květiny, které tady vyrostly, jmenují, ale je jich hodně. Růžové keře tak zdivočely, až se začínají plazit po ovocných stromech a – „BÚÚÚÚ!“

Aha, to už je tolik? Takhle v podvečer přichází stále stejná písnička.

„BÚÚÚÚ!“

Vezmu hadici zavěšenou na navijáku u zdi, vytahuju metr za metrem a dám se do zalévání. Každé ráno a každý večer. Je teprve červen, ale už udeřilo vedro. Kdybych pár dní nezalávala, všechno by zvadlo.

„BÚÚÚÚÚ!“

„Jsi to ty, Agneto?“

Einar otevře okna své ložnice a rozespale vykoukne ven.

„Ech, ne, to jsou krávy.“

„Krávy? Tady?“

„Ne, u Dumontů.“

„Dumontů?“

„U té rodiny, co má všechny ty krávy a býky, však víš.

To jsou ti býci, co je vždycky povzbuzuješ, když soutěží.“

Einar zírá na klášterní zahradu. Jako slepý. A po celém Saint Carelle se znovu rozezní zabučení.

„BÚÚÚÚ!“

Pak jako by se mu vrátily smysly, se Einar zasměje.

„Tahle se má dobře, to je slyšet. Být tak jedním z těch Dumontových tvorů. Každou noc se nechat obšťastňovat elegantními býky, a ještě venku na svobodě. Nic není tak povznášející, jako když tě obšťastňuje býk pod širým nebem. Už jsi snídala?“

„Jo, před dvanácti hodinami. Ale zato si dáme brzo večeři. Máš hlad?“

„Jako býk.“

Einar si toužebně povzdechne s pohledem upřeným směrem k Dumontům. Pak se znovu rozezvučí telefon. Máma je zpátky na facetimu. Zvednu to a vidím, že právě kráčí s prázdnou skleničkou od sektu na tácku směrem k domu a přitom šeptá. Mobil leží na tom tácku, takže vidím, jak se jí těžké poprsí natřásá pod modrou halenkou.

„Agneto. Na něco jsem zapomněla.“

Teď to přijde. Teď se to stane! Teď se mě zeptá, jak se –

„S tátou jsme si říkali, že je načase, aby ses vrátila domů. Už ses vyřádila dost a tvoje krize středního věku je zažehnána a... OVE!? Tyhle misky přece nemůžeš dávat do myčky!“

2

Barry s Judy se lísají k mým nohám, mňoukají a téměř vyjí dychtivostí, zatímco stojím v těsné, vroucí kuchyni a balím čerstvé ryby do kupy soli. Ne, není to běžné. Není běžné, že se vynoří Einarův bývalý milenec a místo kytek přinese šest kilo soli. Soli, kterou ukradl z jakéhosi místa jménem Egmort, což vůbec nezní přívětivě. Zní to spíš jako nějaké místo související s Harrym Potterem, něco jako „Ten, jehož jméno se nesmí vyslovit“. Prostě jako Voldemort. U Voldemorta si vyzvedávat sůl nechcete. Ale Egmort se prý píše „Aigues-Mortes“, a pak je sůl hned o něco lepší.

Takže co si počít se šesti kily soli? No, zapékají se ryby. Naplníme pstruhy bylinkami (mluvím světácky, co?), položíme na plech a pečeme zasypané solí, s lehce šlehaným vaječným bílkem, lehce je pokropíme vodou a šup s tím do trouby.

Tak. Kočky už daly pokoj. Jejich láska je vážně pomíjivá.

„Víte vy co, drahé kočičky? Mě neoblafnete. Někde jsem četla, že se do mrtvoly svého páníčka pustíte, jen co trochu vychladne. I psi jsou schopní sežrat svoje bývalé majitele, ale ti čekají déle. Vy kočky, vy si pochutnáváte hned. Páníčka je mrtvá! Už nás nemůže krmit ani hladit, je docela na nic, tak to ji sníme. Jste roztomilé, ale mě tím podlézáním neoblbnete.“

Barry s Judy na mě zírají. Mám skoro strach, že mě sežerou zaživa. Pak si to ale rozmyslí, upřou pohled k rybám v troubě a jdou si po svých. Já si vezmu sklenici vína, opustím přehřátou kuchyň a posadím se k bronzovému stolu do zakouřené jídelny.

Kdyby mi máma s tátou znovu zavolali a otřeseně vykřikli: „Ale zlatíčko, vždyť my jsme mluvili jenom o sobě a o Jaanusovi. Zapomněli jsme se zeptat, jak se máš ty. Jak se máš? Povídej! Chceme to slyšet! Posuň se, Ove, abych na naši dceru viděla“, tak to bych (potom, co bych se vzpomatovala ze šoku) odpověděla zhruba takhle:

„Právě jsem si povídala s kočkami. A když je řeč o zvířatech, není divné, že výměnu kůže a peří přisuzujeme jen zvířatům? Například dospělí hadi v určité chvíli svého života mění kůži. Jejich stará kůže je jim už malá a přesně to se stalo mně, moje kůže už mi byla moc těsná. A ptáci, ti zase přepeřují. Použité peří, které už nefunguje, se vymění za pořádné letky s dokonalou funkcí. Moje křídla přestala dočista fungovat. Jo, jsem člověk, a přesto jsem shodila kůži, ale taky jsem přepeřila. A nezměnila jsem jen kůži a peří, ale i domov! Takže teď si sedím ve své nové měkoučké kůži s čerstvým peřím ve francouzské kuchyni, kde se vyznám, jako by byla moje. Dá se říct, že se vylepšilo i mé kuchařské umění. Celá moje existence změnila kůži.“

„Kdo změnil co?“

Einar vstoupí do kuchyně v pomačkaném pyžamu, saténovém šátku a s cigaretou. Ne, se dvěma cigaretami – jednou kouřící v ruce a druhou nezapálenou v puse.

„Já. Jenom si trochu povídám s rodiči.“

„Jsou tady, nebo tam?“

„Tam.“

„Škoda. Rád bych je poznal. Už přijel Paul?“

„Paul je v Täby.“

„Täby!? Co tam dělá?“

„Žije tam.“

„A proč, u všech svatých?“

„No to se musíš zeptat přímo Paula.“

„Dítě nemůže žít samo! A už vůbec ne v Täby.“

„Je mu tak šedesát.“

„Paulovi?“

Einar na mě zůstane zírat.

„Určitě?“

„Jo. Tobě je přes osmdesát a jemu je šedesát.“

Einar potáhne z jedné cigarety a druhou mezitím tísne do popelníku na stole.

„Tak to si klidně může žít v Täby.“

Einarův pohled se zastaví na poloprázdném hrnci soli na stole.

„Co jsi udělala s tou solí?“

Hrdě ukážu do kuchyně a na troubu.

„Peču v ní ryby!“

„Pečeš ryby!? V soli z Aigues-Mortes?“

„Dostals přece celý kýbl, myslela jsem, že ji musíme využít.“

„Víš, jakou má ta sůl cenu?“

„Jak jako cenu, jak to myslíš?“

„Sůl z Aigues-Mortes je nejaromatičtější sůl na světě. Pár krystalků takové soli dodá tvému kuřeti úplně nový život nebo salátu hloubku, o jaké jsi netušila, že existuje, nebo dortu přesně tu slanost, již potřebuje. Tohle je zlato mezi solí. Ne, to je slané ZLATO! Tenhle kyblík stojí alespoň šest tisíc korun.“

„Za sůl?!“

„Vždyť říkám, že to není sůl, je to *slané zlato*. Asi by sis měla vyčistit uši.“

Einar rozzuřeně potáhne, já polknu. Už se necítím ani trochu světácky, cítím se jako samotný Egmort. Einar si popotáhne pyžamové kalhoty, podívá se na mě nově prozářenýma očima a nadšeně spráskne ruce.

„Takže! Co bude k večeři?“

„Ta zapečená ryba...“

„Zapečená? V čem?“

„V sol... teda, v bylinkách?“

„Bylinkách! Báječné. Tak to si ještě na chvilku zajdu do ateliéru. Zavolej, až to bude.“

„Jistě.“

Zachránila mě demence.

PRÁSK, PRÁSK, PRÁSK!

To mě podržte, jak ta sůl ztvrdla. Kladivem buším do soli tvrdé jak beton, buším, buším, děším zvědavé kočky, až se nakonec sůl podvolí. V kuchařce to vypadalo tak jednoduše: prostě jen zasypte ryby solí, do trouby s nimi a potom opatrně *nadzvedněte* vrstvu soli. Nadzvednout?! Opatrně!? Spíš zcela bez zábran vrstvu soli zničte a potom sedřete zbytky, které se odmítají pustit. Ale pod vší tou solí odpočívají dvě ryby s břichy plnými bylinek a vlastně to i voní tak, jak francouzská kuchařka slibovala.

Dychtivě běžím do sklepa. Nenachází se v něm jen Einarovy a Armandovy prázdné lahve od šampusu, pračka, staré loutky a příjemný chládek, ale taky pět masivních komod. Každá komoda ukrývá své tajemství. Věřte mi, všechny jsem je otevřela. Právě teď se chystám do té oříškově hnědé s flekatými zrcadlovými dveřmi.

„Ach, ta vůně!“

Textil, dřevo a vonné sáčky, které kdysi vyrobil Armand. Mýdla Savon de Marseille, jež se rozlámala na kousky, zabalila do plátěných pytlíčků a ty se zavázaly tenkým provázkem a vložily mezi ubrusy. A ne jen tak ledajaké ubrusy! Přivezené z cest po celém světě, od příbuzných, ubrusy kdo ví odkud, s citróny, nahými muži, ptáčky, sprosté ubrusy, náboženské ubrusy. Kdybyste někdy nějaký ubrus hledali, najdete ho tady. Právě teď chci nějaký s rybami. Procházím je jako gramofonové desky ve starém obchodě. A támhle! Věděla jsem to. Potisk, příšerné barvy, ryby podobné hladovým žralokům. Není to hezké, ale jsou to ryby! S lehkou vůní Savon de Marseille.

Einar vůbec není v ateliéru. Ani v ložnici, knihovně, penisovém bazénu nebo koupelně. Je jako ty kočky, všude a nikde. I jeho mozek funguje podobně.

Tady jednu vteřinu a v tu další hned v jiném světě, v úplně jiném čase. Nejčastěji je s Armandem nebo Paulem. Nevím, kolikrát jsem ho našla ve vesnici na cestě za Paulem. Nebo sedícího na sedadle spolujezdce v šedém opelu a čekajícího, až ho Armand odveze na trh do Arles.

A často je prostě jen pryč. Kdykoliv zmizí, okamžitě ztuhnu, jako by mě pohltila zima. Krev mi stydne v žilách, v srdci panují minusové teploty a já dostanu příšerný strach. Einar nesmí zmizet. A přesto to dělá. Jak tělesně, tak duševně je naprosto nespolehlivý.

Teď cítím, jak mi na kůži dopadají sněhové vločky. Běžím do ložnice ve východní části kláštera. Do pokoje pro hosty, večírky, milence a pro rozličné významné příležitosti.

Leopardí pokoj? Prázdný. Pískovcový sál? Prázdný. Pokoj Ludvíka třináctého? Vycpané hlavy zvířat se skelnýma očima a mezi nimi pavučiny. A uprostřed pokoje obrovská

postel s loveckými motivy na těžkém sametu. Ale nikde nikdo. Zavřu za sebou dveře.

Dlouhá a vysoká knihovna pokračuje chodbou za pokojem krále Ludvíka, ale... nikdy mi nedošlo, že se knihovna táhne až k vnějším stěnám. Rukou jedu po poličkách a tam, kde knihovna končí – schované za rohem –, najdu další dveře, menší a velmi nenápadné. Vezmu za kliku, ale dveře drží pevně, jako by byly zaseknuté. S nohou opřenou o stěnu zaberu a znovu zatáhnou, dveře se trochu pohnou a s vrzáním se otevřou. Mám pocit, že jsem ten pokoj neminula jen já. Uvnitř není ani stopy po Einarově a Armandově péči. Tahle místnost patří do jiné doby. V temnotě rozeznávám tři úzké železné postele, každá má u sebe na stěně přibitý svůj vlastní prostý křížek. Pár židlí, jedna skříň a na zemi nočník. Postele jsou ustlané, s bílými prostěradly, bílými polštáři a šedými dekami. Na povlacích polštářů jsou mandlované stuhy. Pohlédnu na prádelník a na něm v dokonale vzorných komíncích leží oblečení i povlečení. Tak tady spaly jeptišky? V těch malých postelích? Pokoj se určitě neotevíral od dob jeptišek, protože rozhodně potřebuje vyvětrat. Otevřu okno, odklopím okenice a pustím dovnitř večerní vzduch.

Slunce už úplně zapadlo, teď svítí jen velký křišťálový lustr zavěšený na větvi nejvyššího kaštanu a světýlka po celé klášterní zahradě. Je jich hodně, jak na stromech, omotané kolem kmenů, na rozích budovy, tak i za keři. Stíny šplhající se po zdech jsou dramatické a děsivé.

„Co to...?! HUŠ!“

Judy s Barrym se na mě ani nepodívají, i když několikrát zamávám. Prostě tam jen tak stojí uprostřed stolu, který jsem prostřela, a bez zábran se ládují mojí rybou v soli z Egmortu.

Vyběhnu z pokoje jeptišek, dolů po úzkém schodišti, skrz červený pokoj a ven zakouřenou knihovnou. Zakopnu o několik květináčů, podaří se mi vyhnout srážce s fíky a...

Kočky jsou pryč. Místo nich sedí u stolu Einar, ještě pořád ve svém pomačkaném pyžamu. Nalévá do sklenic víno, jako by se nic nestalo a jako by tady seděl několik hodin, kočky vykukují zpoza něj a tváří se nevinně.

„Agneto, posad se. To je ale večere, to je ale večer!“

Ach, Einar není pryč, je tady! Sněhové vločky roztají. Ale pak uvidím zbytky po kočičím rybím hodování.

„Celá večere je přece pokažená!“

„Pokažená? Proč to říkáš?“

Einar vypadá skutečně překvapeně a já rukou ukážu na spoušť na stole.

„Úplně ve všem se tu vyvályly kočky. Koukni na ubrus! Všude kousky ryb a sůl a já si myslela –“

Einar vytáhne židli vedle sebe a povzbudivě na ni poklepe. Poslušně se posadím a Einar mezitím čistí rybu, pokládá kousky na můj talíř a říká mi, abych si dala doušek vína, což udělám. Velký doušek.

Einar se na mě mile usměje. „Mezi pokaženým a povýšeným není tak velký rozdíl, jak by sis myslela. Pomohla jsi kočkám, podělila ses o večeri a jen si vezmi, jaké máme štěstí, že nesnědly všechno, ale něco nám nechaly a my můžeme povečeřet. Málokdo má to štěstí, že má tak pohostinné kočky, což? Trochu pečiva?“

Einar mi podá košík s bagetami. Potlačím myšlenky na toxoplazmózu, ptačí chřipku, kryptokoka a další příšerné kočičí nemoci a namočím si chleba do šťávy, kterou ryba pustila. Einar vytřepe ubrousek, položí mi ho na kolena, vytřepe další a položí si ho do svého klína. Připije si se mnou.

„Víš, zlatíčko, tyhle ryby i tahle sůl pochází z moře.“

„Aha.“

„Život, náš malinkatý život v našich drobných tělech, je jako nekonečné moře. Ať se plavíme kamkoliv, čteme z větrů a oblékáme si záchranné vesty, vždycky nakonec rozhoduje moře. Když je čas na bouři, bouře nastane. Mají-li přijít spodní proudy, přijdou. Ale moře neklame jen bouřemi. Nabízí nám i osvěžující ponoření, můžeme se jím nechat nadnášet a vystavovat obličej slunci a houpat se a houpat. Dává nám humry, ryby, sůl a ústřice, ve kterých jsou někdy perly. Takže stačí se jen vrhnout do moře a doufat v to nejlepší.“

„To je krásné, ale... co to vlastně znamená?“

„Že bys neměla brečet nad tím, že si kočky trochu pochutnaly na rybě a pomačkaly ubrus. Že večere není, jak sis představovala. Bavilo tě ji připravovat?“

„Jo, rozhodně. Bylo to vzrušující, to s tou solí... teda s bylinkami a taky to, jak jsem se pokoušela zjistit, co stojí v té francouzské kuchaře.“

„Takže sis to vaření užívala?“

„Jestli jsem si to užívala? Jo, trochu i jo.“

„Tak to není vůbec nic poničené. Víš, co je to Dul-tson-kyil-Khor?“

„Nějaká ryba?“

„Ne, je to tibetsky a znamená to zhruba něco jako ‚malba v písku obarveným prachem‘.“

S Einarovou demencí je to podivné. Dokáže změnit téma uprostřed věty. Od ryby k tibetským malbám v písku během tří vteřin.

„Víš, tibetští mniši klidně tráví týdny vytvářením neskutečných uměleckých děl. A když mají hotovo, zvednou hlavu, podívají se na své dílo a všechno to smažou rukou. Šup, během několika sekund je všechno pryč.“

„Zničí svoje dílo?“

„Ne, naopak. TOHLE je to dílo. Umění pochopit, že všechno plyne. A že přesto to za to úsilí stojí. Protože je to na chvíli krásné. To krásné zůstává, i když je to pryč. Jako když člověk uvaří vážně úchvatnou večeři, která se spořádá během okamžiku. Nebo postaví hrad z písku na pláži! Trvá to hodiny, stavíš, připevňuješ nalezená pírká, nálezy z pláže proměníš ve vlnolam nebo hradby a slunce tě přitom hřeje do zad. A pak přijde příliv. Další den je hrad pryč, stejně jako pírká. Nic nezůstane. Ale byl to krásný den, krásný hrad a to v tobě zůstává.“

Dobře, omlouvám se, tady teď nepracovala jeho demence. To já nebyla dost inteligentní na to, abych si to spojila, dokud mi to Einar nevysvětlil po lopatě.

„Nevím, jestli souhlasím.“

„To se snad tibetští mniši mylí?“

„Nenávidím, že všechno končí. Nechci stavět hrady z písku, jestli mají druhý den zmizet.“

„I bolest jednou skončí, copak to není dobře?“

„Jo, jo, ale i všechno dobré končí. Například mě pokaždé vyděsí, když zmizíš ty.“

„Já přece nemizím. Ale spravedlnost musí být, rozumíš, *mon amour*? Nemůžeš si odpírat moře jen proto, že se bojíš bouří. Mysli na všechno, o co přicházíš. Představ si, že bychom se neodvážili skočit do moře!“

„Ty a já?“

„Ano. Všechno, co máme, máme proto, že jsme se nebáli bouří. Že jsme se nebáli utopení. *Mon cher. Quelle baignade!*“

Einar si utře ubrouskem ústa, rozmáchlým gestem ukáže na svůj vlastní ráj a pak se pohledem zastaví u otevřeného okna o několik pater výš.

„Mais mon cher Armand... Pourquoi la fenêtre est-elle ouverte? Dans la chambre des filles? Armand?“

„Já jsem Agneta. Nerozumím francouzsky.“

„Ty nerozumíš švédsky, miláčku. Pomátl ses?“

„Jo, pomátla. Ale mluvíš francouzsky.“

„Absurdité! Proč je pokoj holčiček otevřený?“

„Pokoj holčiček?“

Einar vzhledne. Jeho oči, které se ještě před chvílí třpytily horlivostí nad mořem a pak se rozzářily ještě víc, když si myslel, že jsem Armand, teď hledají. Netuším, kde teď právě je, co vidí. Kým jsem já. Nebo ty holčičky. A neví to ani on.

Einar mi položí ruku na nohu a opatrně se zeptá, jako by hledal potvrzení toho, že se trefil.

„Bylas ve svém pokoji? Tam už jsi dlouho nebyla.“

„Ve svém pokoji?“

„Jo, je otevřený. Dívej!“

Einar ukáže do druhého patra k otevřenému oknu „pokoj holčiček“.

„Hledala jsem tě a náhodou jsem ten pokoj našla, ale byl tam zatuchlý vzduch, tak jsem –“

„Ty nejsi... Bonnibelle?“

„Ne, jsem Agneta.“

„Agneta?“

„Jo. *Moi Agneta, toi Einar*. Jíme ryby, které jsem upekla a které ožraly kočky. Mluvil jsi o moři a malbách v písku, které mniši ničí.“

„Neničí. Obětují je, abychom pochopili krásu pomíjivosti.“

Cítím, jak ve mně padají sněhové vločky.

3

„*Bonjour, madame de la Barre! Bonjour, madame Cousin!*“

Zdravím úplně všechny a přitom myslím na Ulfa Lundella a jak je mu stejně jako všem Švédům nejlépe v otevřené krajině. Tam, kde můžeme pálit vlastní pálenku, v klidu pojídat slanečky, kde pochyby mlčí a ano je ano a ne je ne a k dalšímu domu je to osvobozujícím způsobem daleko. Francouzi a Švédi jsou diametrálně odlišní. Existuje alespoň sto dvacet sedm francouzských slovíček pro *ahoj* a všech těch sto dvacet sedm slov je třeba používat neustále (stejně jako my Švédi máme alespoň sto dvacet sedm způsobů, jak se schovat před známými, abychom se vyhnuli nezávaznému tlachání, prostě jak jsem řekla, nejlépe nám je v otevřené krajině, kde už z dálky vidíme nepřítelé, totiž naše známé). My Švédi, s Ulfem Lundellem v čele, nikoho zbytečně nezdravíme.

Ale pokud se potuluješ uličkami Saint Carelle a nepozdravíš, když uvidíš někoho známého, kupuješ bagetu nebo narazíš na psa, je z toho hned dusno. A navíc francouzské, což je to nejhorší možné dusno. V porovnání s ním je Ulf Lundell amatér, a tomu jde dusno výtečně.

Nicméně ze všech těch sto dvaceti sedmi francouzských slov znamenajících *ahoj* umím tři: *bonjour, bonsoir*

a *coucou*. Používám je bez ustání, protože se k smrti bojím francouzského dusna. Jako teď. Brzké středeční ráno a trh v Saint Carelle. Ve středu se tu prodávají sýry, klobásy a zelenina. Na náměstí je kolik sýrů, tolik babek. Někdy přemýšlím, jestli tady ve vesnici žijí jenom babky. A hned si můžu odpovědět: jo, z větší části ano.

Saint Carelle není Saint Tropez. Tady nejsou žádné pompézní noční kluby, kasina nebo plážové promenády s obrovskými jachtami. Tady je jen přeplněný bar s plastovým nábytkem, dvě pekárny, z nichž jedna za moc nestojí, a taky kadeřník, který umí jen babkovské účesy. To kvůli okruhu zákazníků. Jsou tady i pánové, ti se ale netísí mezi stánky na trhu. Sedí na venkovním posezení baru, kouří, pomlouvají a popíjí drobná *espressa*. Náměstíčko je zato plné dam, které se natahují po zelenině, ukazují na klobásy, diskutují o sýrech a přemýšlí nad tím, jestli si společně zajedou na odpolední *Course Camarguaise*. Jako obvykle jsou Francouzi geniální v tom, jak hrozné věci pojmenovávají krásnými slovy. Jako *Course Camarguaise*, kde za křiku publika ve starém amfiteátru na maximum vystresují býky.

„Bonjour, madame Dupin! Bonjour, madame Deland! Bonjour, madame... madame Le... Le...“

Proboha, hrozí francouzské dusno.

„Madame... madame Lenoir!“

Uff. A všichni odpovídají stejně:

„Bonjour, madame Aněťá.“

Oui. Tady se jmenuju Aněťá. Agneta zůstala v Sollentuně. Zato Aněťá žije v Saint Carelle a kupuje sýry na trzích. Aněťá vyhodila všechno své staré Agnetino oblečení. Už jí nezůstaly ani jediné džíny „tak akorát“. Na téhle straně Baltského moře se nevyskytuje ani jedno sportovní triko.

Konec sepraných pohodlných kalhotek. A moje praktické podprsenky v šedé barvě jsme s Einarem spálili společně s podzimním spadáním listů. Aněta má čtyři soupravy spodního prádla à la Bonnibelle. Ano, musí si je každý večer prát ručně ve speciálním hedvábném mýdle. Ale máchat krásné spodní prádlo v hedvábném mýdle v pokoji ve věži a pak je věšet na šňůru nad umyvadlem (za doprovodu bučení krav obšťastňovaných býky na nedaleké pastvině) je jako klidná modlitba.

„Coucou, Aněta, ma chérie!“

Bonnibelle na mě volá od stolu s kozím sýrem mada-me Martinové. Jeden malý kulatý kozí sýr vedle druhého, jen v odlišném stádiu zrání. Kozí sýr zraje jako lidé, dalo by se říci. Nejprve je měkký, jemný, bílý a zcela bezpečný, aby pak trochu získal na chuti, byl plnější a s každým uplynulým dnem i vyzývavější. Než sýr úplně dozraje, je už ostře žlutý, tvrdý jako cihla a má tak zpropadeně silné aroma, že ho dokážou sníst jen ti největší odvážlivci. Einar se nachází v téhle poslední etapě, jeho vůně je tak silná, že dokáže pohnout horami. Bonnibellina také. Jejich aroma je zcela odlišné, ale je koncentrované a oni už se za sebe neomlouvají. Bonnibelle na mě mává, abych šla za ní.

Když Bonnibelle zamává, poslouchám. Pokaždé předstírám, že rozumím tomu, co mi říká, a to výhradně francouzsky. Poslední dobou nezvyšuje hlas ani nemluví pomalu, ne, teď prostě jen mele a mele jako ten tvrdý sýr, kterým je. Políbíme se na tváře. Ano! Teď už jsem líbačka tváří. Otevřenou krajinu jsem nechala za sebou.

Lehký dotek ruky na ramenou a tři polibky do vzduchu, těsně vedle tváře, nikdy přímo na ni.

Bonnibelle krásně voní levandulí, šeríkem a tužidlem na vlasy. Dokonale upravenými prsty ukazuje na sýr za

sýrem a povídá si se mnou o něčem, co má nejspíš se sýrem souvislost. Nebo ne, možná ne. Říká něco o „*petit enfant*“, „*fantastique*“ a „*cette semaine*“. Fajn, tento týden sem přijdou vnuci. Do náručí mi přistanou tři malé balíčky. Tři balíčky, o nichž si Bonnibelle myslí, že bych z nich měla mít šílenou radost, nejméně takovou, jako má ona z toho, že brzy přijdou její tři vnoučata.

Procházíme zbytek trhu a povídáme si. Do náručí mi přistanou další balíčky a já říkám *bonjour, coucou, merci* a snažím se neříct *bonsoir*. Taky se snažím moc nezírat na dámu u rajčat a cuket. Je to Jeanova manželka. Je jí asi tak sto let. A jejímu manželovi Jeanovi je taky zhruba sto let. Teď mává. A my zřejmě míříme jejím směrem, Bonnibelle je přece jen starý kozí sýr s výrazným aroma a před ničím se nezastaví. Dokáže jednou rukou mydlit natěšeného Einara před jeho tête-à-tête s Jeanem a druhou se vítat s Jeanovou manželkou. Jejda, ta ale líbá, povídáníčko sem a povídáníčko tam, rozděluje nám rajčata a možná bychom si měly koupit i fíky? Zírám na ženu, která je jak Jeanova manželka, tak manželka Einarova milence.

Ženatý muž Jean si chodívá k Einarovi každý čtvrtek okolo dvanácté pro trochu lásky, dělává to tak už mnoho let. Jak Jean a Jeanova manželka, tak Einar nad tím, co se ve čtvrtky děje, krčí rameny. Když jsem se zeptala, jestli Jeanova manželka ví o jejich erotických dostaveníčkách, Einar se zatvářil skoro dotčeně. „Proboha, Agneto, každý člověk nese zodpovědnost za své potěšení i své morální hodnoty!“ Potom hlasitě deklaroval přede mnou i kočkami, že „si všichni zaslouží tajnou zahradu“. Kočky souhlasně zamňoukaly. Jsou to očividně hodně francouzské kočky. Zato já jsem velmi švédská žena (ačkoliv jsem vystoupila z otevřené krajiny), a byla jsem proto nucena to s tou

posvátnou zahradou trochu rozdýchat. V jistém smyslu – jasně. Mentální zahrada, kde si člověk může sadit, snít a sklízet, jak se mu zlíbí, nic proti tomu. Ale tajná zahrada, kde člověk sadí, sní a sklízí *doopravdy* – a co pak se skutečnými lidmi a skutečnými pocity?

Když stojím vedle Jeanovy manželky, netuším, jestli tomu věřím. Ale co já vím? I ona někam chodí každý čtvrtek ve dvanáct. Nikdo neví kam. Možná do své vlastní tajemné zahrady.

„Anětá?“

Bonnibelle mě diskrétně štouchne do paže. Jeanova manželka očividně několikrát řekla *au revoir* a rozloučit se je stejně důležité jako se přivítat a já tady nechci mít žádné dusno, a ještě k tomu francouzské.

Bonnibelle zamává na Jeanovu manželku.

„*Au revoir, Thomasine!*“

Jmenuje se Thomasine. Má i jméno. A možná i tajnou zahradu. Stejně to zní skvěle, to s tou tajnou zahradou, co má člověk jen pro sebe. Klášter a Einar jsou moje zahrada, jen ve skutečnosti. Jsou mou neviditelnou pupeční šňůrou vedoucí k placentě mé duše. Výživa a kyslík ke mně proudí přímo od Einara a z kláštera. Bez nich bych nejspíš zmizela jako hrad z písku při přílivu. Byla bych pryč. Beze stopy. Zpátky v neviditelnosti.

„*Anětá! Viens ici.*“

Fabien si dopřává cigárko před svým barem, dnešní košile je zářivě modrá. Jednou rukou mává a druhá pohostinně zvedá jednu z oranžových stoliček. Chce, abych šla k němu. Protože tady, ve své tajné zahradě, nejsem žádný neviditelný plevel, tady jsem hrdou rudou růží.

4

Jaká je tvoje tajná zahrada?

Podám Fabienovi mobil a doufám, že to Google překladač nějak přeloží. V dopoledním slunci každý upíjme ze svého espressa. Trhy vedle Fabienova baru jsou v plném proudu, paprsky nabírají na síle. Je jasné, že později bude vedro. Ale zatím je ve stínu příjemně. Ve stínu, který vrhá *slunce*. Příjemně *ve vzduchu*. Na všech ostatních frekvencích není ani horko, ani příjemně, ani chladno. Je neutrálně. S Fabienem pijeme kávu, mile si spolu povídáme, pomáháme si, když je třeba, ale nikdy, nikdy neuděláme ani krok z neutrality. Jakožto Švédka mám pro příjemnou neutralitu předpoklady. Francouzi nefungují stejně, a Fabien má tudíž překvapivě ambiciózní snahu tento neutrální vztah zachovat. A díky naší politice neutrality a dohodě o vzájemné svobodě si můžeme společně dopřávat kávu/víno/anýzovku a povídat si pomocí Google překladače. Fabien do sebe hodí zbytek kávy a s pokrčeným čelem velkými prsty natuká odpověď. Mobil se posune přes kulatý stůl.

Mrtvá zahrada. Měla bys vidět. Ruiny!

Vzhlednu od mobilu. Fabien ukáže na suché rostliny u stěn domu. Zakloní se a o jednu z nich uhasí cigaretu.

„Pauvre sans chance.“

Zakroutím hlavou.

„Tak jsem to nemyslela. Počkej! Totiž attendre.“

S úsměvem opraví moji výslovnost.

„Atandr.“

Zopakuju to.

„Atandr.“

„Bien.“

Fabien zatleská a já něco napíšu do jeho mobilu a vrátím mu ho před oči.

Ne, nemyslím normální zahradu. Myslím symbolickou.

*Místo, kde můžeš být sám sebou. Ale může to být i vy-
myšlené místo. V tobě!*

Fabien čte. Pohlédne na mě. Znovu se začte. Zakroutí hlavou, rozesměje se, vstane a obslouží několik chlapů, kteří potřebují dolít.

To poslední bylo možná pro Google překladač velké sousto. Je třeba s ním mluvit jako s malým dítětem. Jasně a bez kreativity. Znovu píšu.

Francouzi říkají:

„Každý by měl mít tajnou zahradu.“

Jaká je ta tvoje?

Fabien je součástí mé tajné zahrady.

Hluboko v ní jsem pohřbila tu jedinou noc, kterou jsme spolu strávili. A tam, v mé tajné zahradě, naše noc odpočívá v pokoji. Nikdo ji nemůže vidět, ale taky mi ji nikdo

nemůže ukrást. Dokonce ani já, ani Fabien na ni nevidíme. Pro mě je naše noc pohřbená v krásné, tajné zahradě pod křišťálově jasným nebem. Pro Fabiena možná leží v nějaké uschlé květině, kterou teď použil jako popelník.

Byla jsem vdaná, a tak jsem zpanikařila, a to natolik, že jsem během jediného večera vycídila celý klášter. Natolik, že jsem se nedokázala Fabienovi podívat do očí. Vlastně jsem ho nedokázala vidět vůbec. Nedokázala jsem ostatně vidět ani sama sebe. Dalo by se dokonce říct, že došlo na pohřeb. Tu noc jsem zahrabala dolů, do podzemí, bez náhrobního kamene, bez truchlení – hotovo. Teď jsem rozvedená, ale není třeba kvůli tomu hned vyhrabávat mrtvolu.

Moment, opravdu jsem rozvedená? Přece jsem ještě neodeslala žádné papíry. Prostě si jen žiju ve své tajné zahradě a veškerou byrokracii, rozvodové papíry, půjčky a tak podobně jsem potlačila. Nebo spíš půjčku mi Magnus připomíná pokaždé, když volá a rozzuřeně se ptá, proč by měl platit za dům sám. Ale mezi námi – já žádné peníze nemám. Ani vindru. Pracuju za sýr a střechu nad hlavou. Einarův důchod stačí na jídlo pro nás oba, ani víc, ani míň. Klášter, jak se zdá, tolik nestojí. Ale nemám peníze na nic jiného než na sýr, víno, trochu zeleniny a bagety. U Fabiena je vše zadarmo, Bonnibelle mi spodní prádlo dává, a když Magnus volá ohledně hypotéky, poplatků, které stoupají, a toho, „že zítra je taky den“, vždycky to zakončí lekcí o tom, že bych měla přestat žít jako pubertačka. Přitom já vůbec nežiju jako pubertačka. Žiju jako hodně starý člověk. Žiju jako Einar! Einar taky zapomíná všechno, čemu se říká hypotéka nebo rozvodové papíry. Pamatuje si jen tanec, jídlo a dostaveníčka s milencem. Stejně jako já. Teda až na to s tím milencem.

„Bon!“

Fabien se vrátí ke stolu a vezme mobil. Čte vestoje. Od posledně je ještě zarostlejší. Jeho prošedivělé, kudrnaté vlasy jsou po stranách rozčepýřené, ale pořád stejně prořídlé na čele. A to nemluvě o chlupech na hrudníku vykukujících z rozepnuté košile, jež se mu napíná na břiše. Odloží mobil na stůl a klidně mávne na hosta, který si chce objednat.

Moje je tajná. Jinak to není tajné! Jsi moc švédská.

Přečtu si to a tázavě se na něj podívám.

„Moc švédská? *Comment?*“

Fabien píše, přepisuje, zase píše. Pak mi ukáže mobil.

Na to se tady neptáme. Soukromí je soukromí! Tajemství je tajemství! Ty jsi pták s otázkami.

Pták s otázkami. Bože, jak já miluju poezii Google překladače! Co to v něm vězí za génia, neviditelného jako nějaké božstvo, které překládá mezi různými jazyky? Pohlédnout do Google překladače je jako pohlédnout do vesmíru. Krásného, nekonečného a příliš velkého na to, aby se ho dalo pochopit.

V košíku mám plno balíčků sýrů, několik rajčat, pár téměř růžových cibulí a obrovskou červeno-zelenou hlavičku salátu. Už se blíží vedro. Procházím ve stínech ulice, slyším zvuky z domů, zvuky lidí provádějících svoje dopolední činnosti, a pak zabočím na ulici Saint Denis. Před silným sluncem mě chrání větve natahující se z klášterní zahrady přes ulici a dosahující až k domům naproti. Přesně tenhle kousek ulice zbožňuju. Tajná ulička v tajné zahradě. Zeď kláštera s oprýskaným zlatým křížem a sochami světců

schovanými v temných výklencích na jedné straně a na-
proti dům s od slunce vybledlými okenicemi.

Před branou čekají tři muži. Mají příruční kufrík, tašku
na kolečkách a taky vzorně zapnuté košile. Jeden z nich
má dokonce kravatu a ten třetí, jak pochopím, když se při-
blížím, má s sebou brašnu s nářadím a pracovní kalhoty
se spoustou kapes. Rozhlížejí se, nahlíží škvírou v bráně
a klepou na menší dvířka dál ve zdi. Zcela určitě dva úřed-
níci a jeden řemeslník. Judy s Barrym přecházejí po zdi
tam a zpátky jako dva podezřívaví hlídací lvi. Zastavím se
před pány a vytáhnu klíček ke dveřím.

„Bonjour madame, voulez vous –“

*„Bonjour a omlouvám se, I am sorry, I only speak Eng-
lish.“*

Úředníci na sebe pohlédnou. Ten s kravatou si odkašle.

„Bien,“ řekne a pak přejde do angličtiny. *„Dneska tady
máme schůzku réservée, je to pro... pro...“*

Muž s kravatou řekne plno slov, kterým nerozumím.
Vpadne do toho muž bez kravaty.

„Et pour le...“

A teď zase říká muž bez kravaty spoustu věcí, kterým
nerozumím. Takže slovo zase převezme kravaťák.

„Je très důležité, abychom...“

Vytáhnou různé katalogy, papíry, nějaké dokumenty
s razítky, legitimace, ukazují (skoro buší) na různá data
zhruba od roku 2018 a dále. Zjevně už se sem snažili dostat
dřív. No fajn, teď úředník bez kravaty navíc otevírá katalo-
gy z tašky na kolečkách. Řemeslník se opře o zeď a nejspíš
sleduje vtipná youtube videa na nejvyšší hlasitost. Pozor-
ně si je prohlížím. Nejsou to podvodníci. Zcela zjevně při-
chází z nějakého úřadu, něco se musí vyměnit. Objednal
se nějaký čas, řemeslník se byrokratickým zmatkem baví

a prý už tady čekají dlouho. Významně ukazují na hodinky a i já dokážu vycítit, když lidem dochází trpělivost. Brzo jim přeskočí.

Takže otevřu a pozvu je dál. Nikdy jsem neviděla tři dospělé muže vejít tak rychle tak malými dveřmi. A o tři vteřiny později jsou pryč. Zmizeli v klášterních katakombách. Já jdu udělat pozdní snídani Einarovi a kočky na zdi mezitím syčí.

5

Ve stínu obrovského kaštanu prostřu k snídani: Bonniellinu domácí meruňkovou marmeládu, máslo ve stříbrné máselnici, kávu ve stříbrné konvičce, opečené zbytky včerejších baget, sýr tak výrazný, až mi vyhrknou slzy, a dva tenké porcelánové hrníčky s leopardím vzorem na tácku. Jdu trávou k fíkovníku a natáhnou se k jeho větvím. Žluté fíky jsou sladší než cukr a uvnitř dočista fialové. Vezmu tři kousky, rozkrojím je a položím vedle sýru. Einar klečí u zadních dveří, na sobě sandály, ostře rudé hedvábné kalhoty a odhalený hrudník. Mazlí se s kočkami, které se mu otírají o nohy, vrní a kroutí se.

„Snídaně, Einare!“

Einar se chytne mramorového stolu a postaví se. Natáhne se ke slunci a zeširoka se usměje. Dneska má dobrý den. Ne všechny dny jsou dobré, ale zrovna teď září. Pomalu kráčí ke mně u stolu se snídání pod kaštanem. A v tu chvíli se ozve přes celou zahradu zvonění. Einar si prohmatává celé tělo, aby našel svůj mobil. Zvoní to a Einar hledá, nakonec telefon najde zasunutý pod opaskem kalhot. A pak tam stojí s telefonem v ruce a ten dál hlasitě zvoní.

„To je neskutečné. Nejdřív ho ani nemůžu najít a pak nevím, co zmáčknout. Proč prostě nevolají na obyčejný

telefon? Víím přesně, kde ho najdu, a stačí zvednout sluchátko a mluvím.“

Einar mi mobil podá. Zmeškaný hovor od Paula.

Zavolám zpátky, pak položím telefon na stůl a opřu ho o sklenici s marmeládou. Objeví se Paul, sedí u svého bílého psacího stolu ve své vzorné pracovně v dokonale uklizeném bytě v Täby. I když je letní ráno, je oholený a v nažehlené košili.

Mávnu na Einara.

„Pojď! Je tady Paul!“

„Tady jako že tady? Nebo tady jako že tam?“

„Tady jako že tady i tam, tam v Täby, ale tady v mobilu.“

Einar se posadí a zvedne mobil, políbí Paulův obličej na obrazovce a vrátí ho zašpiněný k marmeládě.

„Můj princ! Moje nejkrásnější pohádkové dítě. Pověz – jsi šťastný?“

Paul se nesměle usměje.

„Šťastný je moc silné slovo, ale mám se dobře. Jestli se ptáš na tohle.“

„Ne, ne Paule, můj princi, nemluvím o tom, jestli se máš dobře, mluvím o štěstí! Jsi šťastný?“

Paul sebou nejistě šije a mě napadne, jak moc si jsou podobní. To dlouhé tělo, které je zároveň přirozeně svalnaté. Ani jeden z nich nedělá každé ráno padesát kliků, ale vypadají tak. Tam, kde se Einar prezentuje se zářivým pohledem a v kaftanech, sedí Paul mezi svými šanony ve vyžehlené košili a pulovru s dlaněmi položenými na psacím stole. Uprostřed léta.

„Já ani nevím, jak na to odpovědět.“

Einar ukáže na řady kancelářských složek za Paulovými zády.

„Jsou všechny ty složky hodné?“

Paul se otočí a podívá se na barevně seřazené šanony pokrývající celou stěnu.

„Jestli jsou hodné? Jo, no, asi jo.“

„Mám já nějakou složku?“

„Jistě. Máš dokonce tři.“

„Jaké barvy?“

„Červené.“

„Barva lásky. Vybral jsi pro svého tatínka barvu lásky. Slyšíš to, Agneto?“

„To nebyl tak úplně ten důvod, pro klienty mám modré složky, zelené pro –“

„A červené pro svého tatínka! Co s těmi všemi složkami děláš? Všechny patří tobě?“

„Jsem účetní, jak víš. Potřebuju složky.“

„Co je v mé složce?“

„Bonniabelle měla strach o tvoji ekonomickou situaci, a tak měla za to, že bych se na to měl podívat, takže jsou v nich kopie kupních smluv, daňov–“

„Jsem ti vděčný, ale nepotřebuju, aby ses o mě staral. Zvládal jsem to mnoho let, zvládnou to, dokud nebude čas mě pohřbít. Jak je v Marseille?“

„Marseille? Jsem v Täby. A je tady pěkně.“

„Täby? Jo, aha. Paul je v Täby. Armand je v Marseille. Můj miláček je všude, jen ne tady.“

„Brzo mám dovolenou, a tak za tebou na nějaký ten týden přijedu. Možná potřebuješ s něčím pomoci?“

„Pomoci? Ne, ne, pomoc nepotřebuju. Potřebuju, abychom si spolu poseděli, dobře se najedli a napili a hlasitě se zasmáli. To jediné potřebuju. Přijedeš dneska?“

„Ne, to bohužel ne.“

„Škoda, je krásně. Počkej... Teď je u holčiček v pokoji zavřeno, neměly tam včera otevřeno?“

Einar ukáže na zavřené okno o několik pater výš.

Paul se tak docela nechytá.

„Jaké holčičky?“

„Holčičky jsou holčičky! Proč je tam najednou zavřeno?“

Einar se na mě ostře podívá a já se pokouším o vysvětlení.

„To já jsem tam zavřela, myslela jsem si, že by tam nemělo být otevřeno celý den.“

Prásk, prásk, prásk!

Einar se zaposlouchá.

„Co to bylo?“

Prásk, prásk, prásk!

„Ale to je jen pár úředníků, kteří potřebovali udělat něco ve sklepě. Prý se pokoušeli dostat dovnitř už dřív a nějak se jim to nepovedlo. Ale teď si povídáme s Paulem, možná v tom můžeme pokračovat.“

„Úředníků?“

„Jo, asi chtěli něco nainstalovat. Měli s sebou nějaké stroje a jakéhosi řemeslníka.“

BZZZ.

A teď se vrtá. Einar ztuhne a z obličeje mu vyprchá všechna barva. Podám mu fík, on ho však nevidí. Paul se snaží pochopit, co se děje, ale Einar se postaví a jako by větřil směrem k tomu zvuku.

„Řekli, co se chystají nainstalovat?“

„Určitě ano. Mluvili hodně, ale já francouzsky nemluví. A taky ukazovali papíry, diplomy, legitimace, takže určitě nejsou podvodníci. Můžeš být klidný...“

BZZZ.

Einar udělá několik kroků směrem k tomu hluku.

„Jsou ve sklepě?“

„Asi.“

„Kde je moje šavle?“

„Tvoje šavle?! K čemu chceš šavli?“

Paul nás znepokojeně pozoruje, když Einar shodí jednu ze židlí a rozběhne se tak rychle, jak se jen starý pán rozběhnout může. Otočí se na mě a zařve, až mu odlétají sliny.

„MOJE ŠAVLE! HNED!“

„Paule, zavoláme si pak.“

Zavěsím a běžím za Einarem, předběhnu ho a postavím se před něj s rukama nad hlavou.

„Einare. Nevím, co se teď děje a co máš v plánu dělat se šavlí, ale jsme doma, na zahradě kláštera a vše je v pořádku.“

„Ty mlč! Vím přesně, kde jsem. A vím přesně, *kdo* je tam dole. Je po všem, Agneto. Je po všem. *Mon sabre!*“

Proboha, ničemu nerozumím. Nejspíš ale všechno pochopím během několika minut, ať už tu šavli najdeme, nebo ne.

Einar doklopýtá k zadním dveřím knihovny, pokouším se ho podpírat a současně ho zastavit. Uvnitř ztratíme rovnováhu a shodíme na zem komínek knih, až se ze země zvedne prach. Jako když byly děti malé a chystaly se mi udělat scénu u regálu s mléčnými produkty v supermarketu, ukážu na jednu z knih, *Bonjour tristesse*, v naději, že změním téma. Einar dokáže rychle přeskakovat.

„Koukni na tu knihu, ta je pěkně stará. Přečteme si ji?“

Einar se zastaví a podívá se na mě. Ne, ne na mě, dívá se přímo skrze mě, pohledem mě propaluje.

„Takhle už se mnou nikdy nemluv. Nikdy.“

Pak zvedne třesoucí se nohy ve snaze vyrazit dveře do sklepa, ale končetiny ho neposlouchají. Můj mozek je jako ty jeho nohy, tak docela se nechytá. Copak jsme teď nesešli pod stromem a nepovídali si s Paulem? Nemůžeme